

Пилипів Н. І.

доктор економічних наук, професор

Добош П. П.

магістр

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

м. Івано-Франківськ, Україна

ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Ринкова економіка безпосередньо впливає на сучасне бізнес-середовище, яке характеризується високим ступенем мінливості (динамічності) й невизначеності, загостренням конкуренції та глобалізацією процесів. Це призводить до того, що більше уваги слід приділяти врахуванню потреб підприємств, які залежно від обсягу їх діяльності та чисельності працюючих відносяться до категорії таких суб'єктів господарювання, як: малого, середнього та великого підприємництва, що мають свої особливості. Тому важливим є визначення тих факторів, які впливають на організацію діяльності, зокрема, суб'єктів малого підприємництва, які можуть бути в умовах загальної та спрощеної системи оподаткування, що не є характерним для суб'єктів великого і середнього підприємства з метою забезпечення їх сталого розвитку.

Сталий розвиток необхідно розуміти як систему поглядів щодо важливості забезпечення рівноваги між задоволенням потреб людства і захистом інтересів майбутніх поколінь, включаючи їх потребу в безпечному і здоровому довкіллі.

Вважаємо за доцільне розглянути трактування термінів «сталий розвиток» та «суб'єкти малого підприємства». Щодо самого терміну «сталий розвиток», то він отримав широке поширення з 1987 року, коли була опублікована доповідь Всесвітньої комісії ООН щодо довкілля і розвитку «Наше спільне майбутнє», відома як доповідь Р. Х. Брундтланда. У ній стійкий розвиток визначався як розвиток, при якому нинішні покоління задовольняють свої потреби, не позбавляючи майбутні покоління можливості задовольняти власні потреби [1, с. 32].

Встановлено, що сталий розвиток створює основу для економічного розвитку як держави у цілому, так і окремих підприємств, вирішенню екологічних та соціальних проблем, що у свою чергу сприятиме підвищенню конкурентоспроможності останніх, даючи їм змогу зміцнити позиції, зокрема, на місцевих, регіональних та міжнародних ринках.

Щодо терміну «суб'єкти малого підприємства», то його суть завжди була предметом дискусій у країнах із розвинутою ринковою економікою, в яких для віднесення підприємств до такої категорії найчастіше використовували критерій чисельності. Не є виключенням і наша країна, де суб'єктами малого підприємства згідно законодавства, зокрема, пункту третього ст. 55 Господарського кодексу України [2] та Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» [3], виходячи із критерію чисельності та річного доходу в нинішній час є:

– фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи - підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України;

– юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Тому, з метою забезпечення сталого розвитку суб'єктів малого підприємництва в умовах нестабільного конкурентного бізнес-середовища, для яких характерними є обмежені фінансові можливості щодо залучення висококваліфікованих спеціалістів із різних сфер (маркетингу, менеджменту, бухгалтерського обліку, юриспруденції), доцільним є врахування наступних факторів які сприятимуть активізації їх діяльності як стратегічного пріоритету розвитку економіки країни у цілому:

1. Необхідність організації обліку, як інформаційної основи системи управління, із формуванням облікової політики, що дозволить приймати дієві, своєчасні управлінські рішення.

2. Потреба у всебічних знаннях існуючої законодавчої бази, із врахуванням її оновлень з питань податкового, трудового, митного, цивільного, зовнішньоекономічного законодавства. Це сприятиме більшій захищеності інтересів суб'єктів малого підприємництва перед податковими та іншими контролюючими органами.

3. Потреба у залученні співробітників суб'єктів малого підприємництва не тільки до виконання їх спеціальних обов'язків, але й до інших робіт, які потребують знань із інших галузей, і для виконання яких відповідних спеціальностей не має на таких підприємствах, виходячи із їх невеликої кількості працівників та порівняно незначних обсягів діяльності.

Таким чином, врахування зазначених факторів сприятиме активізації діяльності з суб'єктів малого підприємництва метою забезпечення їх сталого розвитку як стратегічного пріоритету розвитку економіки країни у цілому в умовах нестабільного конкурентного бізнес-середовища.

Список використаних джерел

1. Грицина Л. А. Сталий розвиток України через призму міжнародних індексів / Л. А. Грицина // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – № 3. – Т. 3. – С. 32-36.
2. Господарський кодекс // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 3, ст.23) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>

Пилипів Н. І.

доктор економічних наук, професор

Сологуб С. І.

магістр

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

м. Івано-Франківськ, Україна

НЕОБХІДНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ РИНКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

За сучасних ринкових умов господарювання, коли зростає непередбачуваність результатів діяльності підприємств і рівень їх ризику, підвищується роль інформаційного забезпечення процесу прийняття менеджерами управлінських рішень.

Це пояснюється тим, що в умовах жорсткої конкуренції між виробниками продукції, відбувається зміщення акцентів із управління окремими ресурсами на управління складними